Henri Phan. A-lê-lu-da ! !, tuông có nm Hôi

Source gallica.bnf.fr / Bibliothèque nationale de France

> Phan, Henri. Auteur du texte. Henri Phan. A-lê-lu-da ! !, tuông có nm Hôi. 1927.

1/ Les contenus accessibles sur le site Gallica sont pour la plupart des reproductions numériques d'oeuvres tombées dans le domaine public provenant des collections de la BnF. Leur réutilisation s'inscrit dans le cadre de la loi n°78-753 du 17 juillet 1978 :
- La réutilisation non commerciale de ces contenus ou dans le cadre d’une publication académique ou scientifique est libre et gratuite dans le respect de la législation en vigueur et notamment du maintien de la mention de source des contenus telle que précisée ci-après : « Source gallica.bnf.fr / Bibliothèque nationale de France » ou « Source gallica.bnf.fr / BnF ».
- La réutilisation commerciale de ces contenus est payante et fait l'objet d'une licence. Est entendue par réutilisation commerciale la revente de contenus sous forme de produits élaborés ou de fourniture de service ou toute autre réutilisation des contenus générant directement des revenus : publication vendue (à l’exception des ouvrages académiques ou scientifiques), une exposition, une production audiovisuelle, un service ou un produit payant, un support à vocation promotionnelle etc.

CLIQUER ICI POUR ACCÉDER AUX TARIFS ET À LA LICENCE

2/ Les contenus de Gallica sont la propriété de la BnF au sens de l'article L.2112-1 du code général de la propriété des personnes publiques.

3/ Quelques contenus sont soumis à un régime de réutilisation particulier. Il s'agit :

- des reproductions de documents protégés par un droit d'auteur appartenant à un tiers. Ces documents ne peuvent être réutilisés, sauf dans le cadre de la copie privée, sans l'autorisation préalable du titulaire des droits.
- des reproductions de documents conservés dans les bibliothèques ou autres institutions partenaires. Ceux-ci sont signalés par la mention Source gallica.BnF.fr / Bibliothèque municipale de ... (ou autre partenaire). L'utilisateur est invité à s'informer auprès de ces bibliothèques de leurs conditions de réutilisation.

4/ Gallica constitue une base de données, dont la BnF est le producteur, protégée au sens des articles L341-1 et suivants du code de la propriété intellectuelle.

5/ Les présentes conditions d'utilisation des contenus de Gallica sont régies par la loi française. En cas de réutilisation prévue dans un autre pays, il appartient à chaque utilisateur de vérifier la conformité de son projet avec le droit de ce pays.

6/ L'utilisateur s'engage à respecter les présentes conditions d'utilisation ainsi que la législation en vigueur, notamment en matière de propriété intellectuelle. En cas de non respect de ces dispositions, il est notamment passible d'une amende prévue par la loi du 17 juillet 1978.

7/ Pour obtenir un document de Gallica en haute définition, contacter
utilisation.commerciale@bnf.fr.

Répertoire du « Bon Théâtre » de Saigon

Tuồng của Hội Hát : « **ĐỨC-HOÀNG-HỘI** »

8° Pièce
INDO-CHINOIS
369

Henri Phan

BIBLIOTHEQUE NATIONALE R.F. IMPRIMES

A-LÊ-LU-DA ! !

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
N° 6493

Tuồng có năm Hồi

IMPRIMERIE de QUINHON
Quinhon (*Annam*)
1927

Những tuồng hát của ĐỨC-HOÀNG-HỘI

— — o — —

Tuồng đã xuất bản rồi :

Bà thánh Trinh-Đức (Jeanne d'Arc)	J. Duc dọn
Tiếng Chúa gọi Bà Trinh-Đức	J. Duc »
Chúa Hài-đồng gọi	J. Duc et D. V. S.
Chúa Hài-nhi ở thành Nazareth	J. Duc et D. V. S.
Một cha khác mẹ	P. Khia et D. V. S.
Thánh Gioan và Chúa Cứu-thế	S. Chánh et Truyền
Trước cửa Thiên đàng	J. Duc
Điền linh (*tuồng giễu*)	J. Duc
Công-tử bột đi cưới vợ (*tuồng giễu*)	J. Duc
Đi bắt ăn-cướp (*tuồng giễu*)	J. Duc
Ngai vàng	J. Duc
Tuồng Thương khó mới	J. Duc
Anh Tuấn	D. V. S.
Quả đào-tiên (*tuồng giễu*)	Đinh-tiều-thơ
Hoàn-kim-huyết	E. D. V. S.
Hiền-tạ (*hài kịch*)	J. Duc
Alleluia	H. Phan

Nói lối (monologues)

Cà-lam	J. Duc
Một chuyện hãi-hùng	J. Duc
Hát nhứt hạng giỏi	J· Duc
Thím Từ-Dốt đi xe-hoả	J. Duc

— — — o — — —

Répertoire du « Bon Théâtre » de Saigon
Tuồng của Hội Hát : « **ĐỨC-HOÀNG-HỘI** »

BIBLIOTHÈQUE NATIONALE R.F. IMPRIMÉS

Henri Phan

A-LÊ-LU-DA ! !

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 64/3

TUỒNG CÓ NĂM HỒI

8° Ind-Ch. Pièce 369

IMPRIMERIE de QUINHON
Quinhon (*Annam*)
1927

Nom d'auteur Phan (Henri)

Titre de l'ouvrage A-lê-lu-da (théâtre)
(alleluia)

Théâtre
Catholicisme

Quinhon
Imp. de la Mission
1927

A SUPPRIMER

Vai tuồng

SPADACUS, *quan tọa Roma đời quan Trấn-thủ Philatồ.*
LUCINIUS, *con trai của người, 18 tuổi.*
NERCA, *thằng nhỏ tôi-mọi, 15 tuổi.*

Trong một làng nhỏ ở gần thành Giêrusalem, cách ba ngày sau Chúa chết.

« A-LÊ-LU-DA ! »

Ba ngày sau Chúa chết.

Dọn lớp : — Nhà quan Toà Spadacus, theo kiều Roma. — Nhà có nhiều cột, ở đàng sau có hàng ba dòm ra đồng trống. — Bên tay trái, tay mặt có cửa ra vào. Có bàn-viết, ghế-ngồi và ghế-dài.

—o—

Hồi thứ nhứt.

SPADACUS, LUCINIUS,

Kéo màn thấy Spadacus nằm trên ghế-dài trước bàn-viết, đang viết. Thấy con bước vào, liền ngồi dậy.

SPADACUS.

Sao con Lucinius ?... Dân-sự đã bằng-an chưa ? Trong thành có bớt rộn-rực náo-động không ?

LUCINIUS.

Thành Giêrusalem đã bằng-tịnh rồi cha... Thiên-hạ đi đường thong-thả, có những mấy đứa bán lựu và dưa-hấu theo kêu-reo mà-thôi... Còn mấy người Giudêu buôn-bán, những là bùa và bông tai, thì bày dọn ra thêm hàng hoá nhiều cũng như ngoài đường không có chuyện chi hỗn-độn hết.

SPADACUS (*đứng dậy.*)

Nghe tin vậy thì cha cũng mầng !.., Đoàn lũ dân-sự tánh hay dời-đổi là dường nào !... Kìa, khỏi tám ngày rày, khi Giêsu vào thành Giêrusalem, thì Người cỡi lừa đi ngang qua những bông hoa nhành lá. Nhơn dân lừng-lẫy vui-mầng, đã kết bông lá hào-quang rực-rỡ trên đàng Người ngự... Mà khi chúng nó biết Người sẽ phải bị nạn, thì chúng nó cũng ước-trông cho mau xem-thấy xử Người và làm-án gia-hình Người... Ngày nay không còn một ai nhớ-đến tiên-tri ấy đã tưởng rằng mình sẽ đổi-dời đặng thế-gian nầy.

LUCINIUS.

Lỗ tai con còn nghe những tiếng chúng nó tràn ra khỏi toà, nắm tay giơ-lên mà la rằng : Đóng đinh nó !

SPADACUS.

Khi ấy môn-đệ Người ở đâu ?... Nè con Lucinius, như ngày sau con có ra lãnh chức việc chi trong nước, thì con phải nhớ có một sự hung-dữ mà-thôi, thì mới trị được những đứa hay toan làm loạn... Philatô ở trong toà không muốn xử vụ nầy, vì nói không đủ cớ, người muốn giao đứa bị cáo qua cho quan Trấn-thủ xứ Galilêa... Song cha là quan toà, thì cha đã đoán chắc rằng không lẽ nào mà Hoàng-đế Cêsarê tha cho đứa Giu-dêu nầy được, vì nó đã cả gan dám xưng mình là « Vua »... Philatô không cãi nữa, nên Giêsu mới bị đánh đòn và bị nộp cho đoàn lũ dữ-tợn ấy. Làm vậy thì bây-giờ mới đặng bằng-an và không còn ai nhớ tới đứa làm loạn đó nữa.

LUCINIUS.

Phải tin chắc đặng bằng-an hay sao ? Những môn-đệ Giêsu nói sẽ làm theo Người... Chúng nó đang lo công-luận cùng nhau cách kín-đáo.

SPADACUS.

Không hề gì !... Vô ích !... Chúng nó không làm gì được !... Song bởi đâu mà con tưởng như vậy ?

LUCINIUS (*nói sơ-qua.*)

Con thấy cách ăn thói ở một đứa tôi-mọi trong nhà và sự lân-cận của nó.

SPADACUS.

Thằng tôi-mọi đó tên gì ?

LUCINIUS.

Tên Nerca.

SPADACUS.

Thằng Nerca theo Giêsu cũng như những lũ mồ-côi, những quân không chỗ nương-ngụ trong thành vậy... Cha đã la-rầy nó nhiều phen rồi... Nó còn dám chung cùng theo vụ con nói đó hay sao ?

LUCINIUS.

Có khi phải. Mới đây con gặp nó đi với một người làm nghề chài lưới ở miền Galilêa, người ấy thân-thiết với Giêsu lắm.

SPADACUS.

Phải Simon-Phêrô không !

LUCINIUS.

Dạ phải. Người đó.

SPADACUS.

Kirixitô đã giảng rằng : dầu chủ dầu tôi-mọi thì cả hai cũng bằng-nhau. Những lời ấy thì rất hiểm-nghèo cho luật-lệ trong nước... Vì bởi cha đã cấm rồi, mà thằng Nerca còn dám lân-la với kẻ thiết của tiên-tri ấy, thì cha sẽ phạt nó.

LUCINIUS.

Đó là quyền-phép của cha ; song con xin cha đừng cho thằng Nerca biết ai đã nói cho cha hay sự nó làm đó.

SPADACUS.

Sao vậy ? Con sợ mích lòng một thằng tôi-mọi như vậy, thì cha lấy làm-lạ lắm.

LUCINIUS.

Con không muốn cho thiên-hạ nói con là một đứa hay do-thám.

SPADACUS.

Những đứa hay do-thám như vậy, thì có công với Hoàng-đế Cêsarê lắm. Chúng nó được ăn tiền thưởng nhiều và nhiều đứa trong bọn ấy cũng được lên bậc cao cả trong nước.

LUCINIUS.

Sự sang-trọng thể ấy, thì con không muốn.

SPADACUS.

Người ăn-chơi hay nói rằng : Hễ muốn cho được việc, thì mọi phương-thế đều dùng được... (*Rồi lấy trên bàn-viết một ống giấy và trao cho con.*) Thôi, con đi lợi nhà Philatồ giùm cho cha. Con trao cho người cái tờ phúc-bẩm kín-nhiệm nầy, cha đã làm theo cách người dạy. Ở trong cha đã thuật lại cho người biết những công-chuyện đã xảy-ra mấy ngày rày... Còn thằng Nerca đâu ?

LUCINIUS.

Nó ở đằng nhà-tắm đặng lo dọn nước-tắm buổi-chiều.

SPADACUS (*nói cộc-cằng.*)

Nó sẽ biết tức-thì, coi, cãi lời cha, thì phải bị phạt thể nào ! (*người vô trong kẹt dựt cái roi da và kêu : Nerca*)

LUCINIUS (*kêu xin.*)

Cha đừng làm dữ cha ! Nó còn nhỏ quá.

Spadacus.

Uã ! Lạ không ! Cha không dè con còn thương được một thằng tôi-mọi phạm phép như vậy. (*nói mạnh-bạo.*) Đi ra ! Đi lợi đằng Philatồ cho mau ! (*day qua tay trái kêu : Nerca ! rồi đi vô phía đó ; Lucinius cũng đi theo vô phía sau ; song nghe ở trong phòng có tiếng roi đánh và tiếng la... liền đứng lại sững-sờ coi-bộ áy-náy.*)

Hồi thứ hai

Spadacus, Lucinius, Nerca.

(*Nerca chạy ra phía tay trái, và chạy và la, có Spadacus rượt theo.*

Spadacus (*không thấy con, nói với Nerca :*)

Tao đã cấm không cho mầy theo Kirixitô !... Sao mầy còn dám theo những đệ-tử Người ?... Mầy dám theo hội chúng nó ?

Nerca (*run-sợ.*)

Lạy chủ, tôi phạm lỗi gì làm cho chủ phải nóng giận vậy ?... Hôm ngày thứ sáu, tôi cũng đi theo như thiên-hạ hết-thảy trong thành

Giêrusalem lên núi Ôlivêtê mà coi Giêsu vác thánh Giá cho đến chỗ pháp-trường... Nào tôi đâu có biết kẻ nào thờ-phượng, kẻ nào ghét Giêsu ở đâu ?

SPADACUS.

Thằng tôi-mọi khốn-kiếp ! Lời tiên-tri ấy dạy đã làm hư lòng trí mầy rồi !... Mầy phải bị phạt, vì mầy dám trả lời với tao như vậy ! *(người đánh nặng-nề. Nerca la một tiếng và té quị xuống.)*

NERCA.

Giêsu cũng bị đánh đòn như vầy, dầu mà quan tra-xét người không có tội gì.

SPADACUS.

Tao đánh mầy chẳng phải không cớ sao ? *(nói từ tiếng.)* Tao biết mầy có truyện-vãn với tên Simon-Phêrô là môn-đệ thiết của người bị treo trên cây thập-ác.

NERCA (*ngó ngay mặt chủ và nói từ tiếng :*)

Phải, tôi có gặp Simon-Phêrô tại thềm đền-thờ, tôi có nói-chuyện với người. Song ai mà cáo tôi đó... Bộ dòng giống Giudà sao ?... Vậy thì tôi cũng như Thầy tôi.

SPADACUS (*bộ giận lắm.*)

Kẻ nghịch của Hoàng-đế Césarê, mà sao

mầy dám gọi là Thầy mầy? Mầy còn nói tiếng đó một lần nữa, thì tao sẽ đánh mầy cho đến mất thở.

NERCA (*ngó lên bộ vui-mầng.*)

Bị đánh đòn !... Cũng như Thầy !... Phải treo tôi trên thánh Giá, thì mới thiệt giống. (*Spadacus giơ roi lên đánh.*)

LUCINIUS (*chạy ra* .)

Cho con xin nó, cha !

SPADACUS (*giựt mình, ngừng roi lại.*)

Mầy còn đây hay sao ?... Tao dã biểu mầy đi lại nhà Philatồ ?... Có phép nào mầy dám cản tao cùng thằng tôi-mọi khốn-kiếp nầy ?

LUCINIUS (*nói êm-ái.*)

Phép đó là sự tha-thứ cùng lòng quảng-đại chúng ta.

SPADACUS (*nín một chút, rồi nói* :)

Đem cho Quan cái tờ tao đã giao cho mầy đó đi.

LUCINIUS (*đi lại gần kề bên Nerca*
cách hiền-từ.)

Nerca, tao gặp mầy hôm-qua tại thềm đền-thờ nói-chuyện với Simon-Phêrô... Tao đã cáo mầy đó... Tao xin lỗi mầy !

Nerca (*lấy làm-lạ một chút, rồi đứng-dậy.*)

Tôi tha cho cậu cũng như Giêsu đã tha vậy. (*day qua bên Spadacus.*) Ông chủ cũng vậy, và hết-thảy mấy kẻ làm hại tôi, tôi tha hết... Vì Giêsu muốn như vậy. (*Nín-lặng làm-thinh. Lucinius nhìn Nerca một hồi, rồi Spadacus ra dấu biểu vô.*)

Hồi thứ ba

SPADACUS, NERCA.

SPADACUS (*làm bộ vui.*)

Lẽ thì tao phải noi theo lời mấy người thuở trước dạy, là đừng để tánh nóng giận làm chi... Ôi, một hai lời giảng phớt trên không cũng chẳng làm hư lòng trí mầy được... Kirixitô chết rồi... Những lời nó giảng-dạy cũng bay tan như khói vậy.

NERCA (*nói hẵn-hòi.*)

Giêsu còn sống. (*nín một chút.*)

SPADACUS (*lấy làm-lạ.*)

Vậy chớ mầy không có nói với tao, khi mầy ở trên núi Calavariô, thì mầy đã thấy nó bị treo trên cây thập-ác, tắt hơi hồi ba giờ chiều ngày thứ sáu hay sao ?

NERCA (*nói bằng-an.*)

Giêsu còn sống.

SPADACUS (*nhún vai và nói :*)

Có một người giàu-sang ở làng Arimathia đến xin xác đem về. Philatồ cho phép, nên chính mình tao đã coi liệm xác chết ấy và thấy bỏ vào huyệt đá mới trước mặt tao.

NERCA (*nói chậm-chậm.*)

Kirixitô đã nói : « Khỏi ba ngày sau khi chết, thì tao sẽ sống lại... » Bữa nay là ngày thứ ba.

SPADACUS (*nói bộ nhạo-báng khinh-dễ.*)

Điên-cuồng lạ-lùng !... Mầy còn trông-đợi một ngày kia mầy đặng thấy tiên-tri ấy lên núi giảng cho dân-sự và giơ tay làm phép chữa kẻ tật-nguyền hay sao ?

NERCA.

Lời người nói là lời thật : Người sẽ sống lại.

SPADACUS (*nổi giận*)

Vậy thì nó ra đây ! Ra trước mặt tao đây cho tao thấy, cũng như khi ở trong toà tao đã thấy nó có râu tợ như râu vàng, và tóc nó thì cuộn-cuộn rớt-xuống hai bên vai nó ! Như tao mà thấy được sự lạ-lùng như vậy, thì nhơn danh bụt Jupiter, tao sẽ bôi sổ mầy khỏi làm tôi-mọi và tao cho mầy ra thong-thả, Nerca !

NERCA.

Nếu Chúa chuộc tôi muốn, thì tôi sẽ đặng thong-thả.

SPADACUS

Thằng điên, như vậy thì chắc mầy phải làm tôi-mọi cho đến chết !

NERCA

Kirixitô có phép làm sự gì cũng được.

SPADACUS

Thôi, đừng nói-chuyện vô-ích nữa !... Mấy ngày rày phần thì lộn-xộn, phần thì mắc xử ở trong toà lâu quá nên tao mệt-mỏi lắm... Vậy tao muốn tắm mà nghỉ cho khoẻ... Mầy có lo đồ nước vô hồ và nấu nước không ?

NERCA.

Tôi chùi rửa trong hồ đã rồi ; và hồi chủ lại rượt đánh tôi, thì nước cũng đã có hơi ấm rồi.

SPADACUS.

Mầy phải nhớ bỏ vô những rễ cây thơm, nhũ-hương, mộc-dược và dầu cùng thuốc lá cho đủ ! Những mùi thơm-tho ấy sẽ làm cho khoẻ-khoắn trong mình tao và làm cho tao lại sức như khi còn trẻ !

NERCA.

Mọi sự sẽ sẵn-sàng theo ý chủ muốn. (*nó vô phía tay trái.*)

* * *

Hồi thứ bốn

(Spadacus, *rồi* Lucinius,)

* * *

SPADACUS (*một mình.*)

Thằng nhỏ nầy làm việc cẩn-thận... Nerca là một đứa tôi-mọi mau-mắn lẹ-làng và biết kính-phục... Thôi, để một ít lâu, thì nó cũng quên-lảng những sự dị-đoan vô-lối chồng-chất trong trí nó. (*Người sửa-soạn đi vô phía tay trái. Thình-lình Lucinius ở đằng sau chạy ra, bộ xanh-xao sợ-hãi.*)

LUCINIUS.

Cha, cha biết con mới hay sự gì không ?

SPADACUS.

Uã, con trở-về rồi sao ?... Coi-bộ con bối-rối !... Chuyện chi vậy ?

LUCINIUS.

Con vừa ra-khỏi nhà, thì gặp xe quan Philatồ ở trong thành vào. Người thấy con, liền ngừng ngựa lại, và ra dấu kêu con. Bộ-tịch người lo-lắng bối-rối lắm. Người biểu con về nói cho cha hay, cái xác của người chết treo trên cây thập-ác không còn trong mồ... Huyệt đá trống-trơn.

SPADACUS.

Cái gì lạ vậy ? Cha không khi nào tin sự nầy !... Philatồ đã cấp những đứa lính trung-tín đang canh-gát nghiêm-nhặt tại nơi mồ đó, vì sợ những môn-đệ Giêsu đến ăn-cắp xác nó mà nói với dân-sự rằng: Kirixitô đã sống lại !... Theo lời quan dạy, thì cha đã đóng ấn trên huyệt đá ấy nữa.

LUCINIUS.

Philatồ suy-xét không ra... Cái xác đã biến mất rồi. Đó là sự chắc. Thiên-hạ đều đồn ra trong thành rồi.

SPADACUS.

Đoàn lũ dân-sự sẽ nói làm sao ?... Chúng ta đã dùng đủ cách-thế... Tấm đá đậy trên cửa huyệt cũng thiệt là to-lớn ! (*khi ấy trên giàn tối lần-lần. Ở xa nghe có tiếng sấm-sét*)

LUCINIUS.

Tấm đá ấy đã dời-qua chỗ khác khi ban đêm... Như vậy mà những lính canh-gát xung-quanh mồ không nghe một tiếng gì hết... Chúng nó nói khi vừa rạng-đông, thì thình-lình có một người hiện-xuống trên tấm đá, mình mặc áo trắng dài như tuyết, còn ngoài mặt thì chói sáng-loà như chớp...

SPADACUS.

Phải tra-xét cẩn-thận sự lạ-lùng giả-trá nầy... Đi con, đi với cha ra ngoài huyệt đá ấy.

LUCINIUS (*kéo cha lại.*)

Đừng đi ra đó cha, xin cha đừng đi !

SPADACUS.

Sao vậy ?... Uã, sao mặt con xanh-xao dữ vậy !

LUCINIUS.

Con xin cha đừng đi ra ngoài mộ... Cha đã vu vô sự nầy nhiều rồi... Con sợ e cha phải mang hại... Coi cha ! trời đã tối-tăm vân-vũ... Sấm-sét ầm-ầm... Buổi-chiều nầy chắc phải thảm-sầu buồn-bực lắm. Cha nhớ hôm ngày thứ sáu, thì đúng giờ Người treo trên thánh Giá tắt-hơi, thì thình-lình dông-gió thổi tới phi-phương, không vật gì chống-cự nổi... Đất phải động-địa nên ra tối-tăm u-ám, còn trong đền-thờ cột đều xiêu-ngã hết... Ngoài đồng thì mồ-mả vỡ-ra không khác nào như biển đang bị dông-tố sóng-gió... Còn trên không, thì thấy những hình bóng sáng-loà trắng-tác bay-lên cũng như những linh-hồn bay vậy ; sớm-mơi nầy trời vừa hừng-sáng, thì đất cũng còn động nữa.

SPADACUS.

Đó là sự thường trong cuộc cảnh-địa... Đừng sợ như vậy không đáng con. Con phải cầm trí tính lại.

LUCINIUS.

Cha, con không có lầm đâu cha... Từ ngày tiên-tri ấy chết rồi, thì dường-như trên không có sự chi lạ-lùng mầu-nhiệm vậy... Ngày đêm

IMPRIMÉS

luôn-luôn... Con hằng nhớ tưởng thấy Người treo trên thánh Giá !... Kìa, hai tay Người còn đang giăng-ra, đầu thì gục-xuống, con-mắt Người ngó cách hiền-từ khôn xiết, dầu đang phải cơn đau-đớn khốn-khó... Con còn nghe tiếng Người kêu-la thảm-thiết khi gần trút linh-hồn : « Lạy Cha, xin thứ-tha cho nó, vì nó không biết việc nó làm ! »

SPADACUS.

Người Giudêu ấy chết cách xấu-hổ nhuốc-nha như vậy, mà con lo-lắng bồi-hồi làm chi ?

LUCINIUS (*như đang chiêm-bao.*)

Người đã nói : Đủ ba ngày, thì Tao sẽ sống lại... Kirixitô có sống lại thật chăng ?

SPADACUS.

Dầu có thật như vậy nữa, Lucinius, thì bổn-phận chúng ta là dân Roma phải từ-chối, vì sự phá luật-lề, lẽ thường như vậy, sẽ làm hư-hại đền-thờ bụt-thần chúng ta hết... Bây-giờ phải đi lập-tức kiếm những mấy đứa lính-gát nơi huyệt đá... Cha sẽ dạy biểu chúng nó, sẽ cho chúng nó tiền-bạc nhiều ; cha hăm-đe nó và biểu chúng nó phải làm chứng rằng : có những người Giudêu đến cướp xác Kirixitô trong đêm nay.

LUCINIUS.

Cha đừng chống-cự chi nữa vô-ích cha... Biết mấy lần con đã đi theo Giêsu với dân-sự hăm-hở vui-mầng khoái-lạc... Con-mắt

Người ngó cách hiền-hậu vô-cùng, và diện-mạo Người rất dịu-dàng mầu-nhiệm, nên làm cho ai-nấy đều phải xúc tình cảm động. Con thấy Người giơ tay lên, liền cho kẻ đui đặng thấy, kẻ điếc đặng nghe... Con nghe những lời Người giảng-dạy rất nhơn-từ và tốt-lành, thì con tưởng rằng thế-gian nầy sẽ trở-nên mới... Bây-giờ con mới biết sự nhơn-từ và yêu-mến là làm sao ?... Chúng ta tưởng lầm, cha : Giêsu chẳng có xúi-giục đứa tôi-mọi phải làm-loạn, song Người hằng quở-trách những kẻ giàu-có lòng-dạ độc-ác mà-thôi... Người nói rằng : Phước cho những kẻ khó-khăn !... Phước cho những kẻ khóc-lóc !... Và Người hứa sự phước-lộc đời sau cho những kẻ đang khó-nhọc lao-lực bây-giờ...

SPADACUS.

Mấy đấng hiền-nhơn ở thành Athênia và Roma, thì cũng có giảng trước Giêsu về sự công-bình, sự thật-thà và sự nhơn-từ vậy !...

LUCINIUS.

Giêsu không có học trường của chúng ta, Người cũng không thuộc-về mấy hội văn-minh của ta... Như vậy mà đạo Người giảng-dạy, thì những kẻ thấp-trí và những người dốt-nát, thì hiểu rõ hơn mấy đấng thông-thái trí-huệ, và sánh với những sự thông-minh của mấy người trong bọn chúng ta, thì chẳng khác nào như mặt-trời sáng-láng chói-loà sánh với cái đèn dầu nhỏ thắp trước bàn bụt-nữ Vesta vậy.

Spadacus (*ngó ngay trong mặt con.*)

Ớ thằng khốn-nạn, sao mầy còn dám binh-vực một Người không biết tới bụt-thần của chúng ta và chẳng nhìn tới Hoàng-đế Cêsarê ?

Lucinius.

Cha, con biết không có tin những bụt-thần trong đền, cũng như những bọn pháp-môn, phù-thủy, dị-đoan mị-mộng vậy !... Ngày nay nhiều người ra-sức trau-dồi bụt-thần cho hết những sự xấu-xa ô-uế thuở trước... Xixêro đã cao-rao rằng : có một Chúa đời-đời mà-thôi... Và linh-hồn người-ta thì giống hình-ảnh thiêng-liêng... Những sự ấy mấy người hiền-nhơn ta chưa biết rõ, song Người chết trên thánh Giá là Đấng gồm thâu hết cả mọi sự ấy... Chúng ta đừng cột-buộc số-phận quê-hương phải theo những sự dị-đoan thói cũ lầm-lạc ấy... Bụt-thần ta sẽ phải tan-mất, ta đừng để nước Roma của ta cũng phải tàn-mạt theo ?

Spadacus.

Trí con lảng rồi, Lucinius... Một người tội-nhơn chết cách khốn-nạn nhuốc-nha dường ấy cho đến đỗi mấy môn-đệ cũng từ-bỏ mà còn làm sự chi được nữa ? Còn sự gì đâu mà sợ xảy-ra nữa ? (*dắc con ra phía sau.*)..... Nè con, coi cái ngả đường nầy cũng lạ ý nhiệm lắm... Kìa, nào muôn ngàn người dầm sương trải nắng quảng lo đói-khát, đi ra-khỏi thành Giêrusalem mà theo bên chơn Giêsu cho đến trên núi, hầu đặng nghe một hai lời Người dạy,... bây-giờ nẻo đường nầy quạnh-hiu là đường nào !.... (*chỉ ra đằng xa.*) Có hai người bộ-hành kia đi kề với nhau nơi vắng-vẻ nầy mà-thôi

LUCINIUS (*dòm theo.*)

Con biết hai người nầy... Con có gặp rồi ngoài cửa thành Giêrusalem. Họ có hỏi-thăm con đường đi qua thành Emmaus. Họ xưng là môn-đệ của Kirixitô.

SPADACUS.

Dông-tố thổi tới ; họ đi riết (*nín một hồi*)

LUCINIUS (*giựt mình.*)

Có một người nữa ở đâu thình-lình xen đến giữa hai người nầy.

SPADACUS (*ngó chăm-chỉ*)

Một người nào nữa ?... Hồi nãy cha không thấy... Lạ quá ! Người nầy giống... Sao cũng một cách đi ?... Cũng một cách ra dấu ?...

LUCINIUS (*ngó sững-sờ*).

Hai người kia coi-bộ chăm-chỉ khâm-phục lắm... (*nín một hồi, coi-bộ động-lòng và bối-rối.*) Coi !... Coi cha ! (*có một lằng sáng-chói ra bên phía tay mặt.*)

SPADACUS

Trán Người sáng-láng quá !... Có một hào-quang yến-sáng rạng vòng theo... Ôi ! cha nhớ cái mặt nầy !... tóc vàng nầy !...

LUCINIUS (*ngó theo yến-sáng*)

Phải, tôi đang giấc chièm-bao không ?

SPADACUS (*chịu sự sáng không được, trở-ra giữa giàn.*)

Chói-sáng như chớp !... Sáng-loà con-mắt !

LUCINIUS (*đi ra giữa ánh-sáng.*)

Thiệt chẳng phải là chiêm-bao !... Tôi không có lầm... (*vùng la lớn tiếng :*) Kirixitô đó cha !... Nầy là con Đức Chúa Trời (*ánh sáng-chói ngay mặt, nó liền té qui xuống.*)

SPADACUS (*thất-kinh, hai tây che-mặt*)

Trời ôi !... Người mà cha đã làm sỉ-nhục, đánh đòn và treo trên thánh Giá !... Người mà cha đã thấy xác nằm cứng-đơ trong huyệt đá ! (*ánh-sáng lần-lần tan-mất. Trời sáng, Spadacus dòm-theo một hồi lâu, rồi day qua bên tay trái, kêu : Nerca !*)

Hồi thứ năm

Spadacus, Lucinius, Nerca.

(*Lucinius quì gối cho đến rốt, im-lìm và như bất-tỉnh.*)

NERCA (*đi ra.*)

Thưa chủ kêu tôi phải không ?

SPADACUS (*bộ động-lòng.*)

Giêsu mới đi ngang qua trước đường kia kìa... đường đi qua thành Emmaus... (*Nerca làm-thinh như thường. Spadacus nói thúc* :) Kirixitô đã sống-lại rồi, Nerca !... Chạy ra mà coi ! Đi ! chạy đi cho mau ! mầy sẽ thấy Người cũng như tao đã thấy.

NERCA.

Cần gì phải tìm-kiếm Người ngoài đường làm chi ? Người ở đây, ở trong lòng tôi đây.

SPADACUS.

Tao đã thề nguyền hứa sẽ thả mầy, Nerca... Thôi, mầy hãy đi ra thong-thả !...

NERCA.

Đội ơn chủ ! (*ngửa mặt lên trời.*) Giêsu phép-tắc vô cùng ! (*Chấp tay lại mà nói cách cung-kính : « Người đã sống lại thật như lời đã phán hứa ! A-lê-lu-da ! !* »

SPADACUS (*suy-nghĩ.*)

Lucinius nói phải ! Sẽ có thế-gian mới bày tỏ ra !

BIBLIOTHÈQUE NATIONALE R.F. IMPRIMÉS

— SẬP MÀN. —